

1.7. සමාජය කෙරෙහි තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ බලපෑම (Evaluates the Impact of ICT on the Society)

අද වෙනකොට තොරතුරු තාක්ෂණයෙන් තොර සමාජයක් ගෙන හිතන්නවත් බැරි තරමට සමාජයයි තොරතුරු තාක්ෂණයයි ඒකාබද්ධ වෙලා. ලෝකයේ තියෙන සියලුම ක්ෂේත්‍ර කුමන ආකාරයකින් හෝ තොරතුරු තාක්ෂණය සමග එක්වෙලා. ඒ වගේ වටපිටාවක “තොරතුරු තාක්ෂණ භාවිතයේ සමාජීය බලපෑම්” කියන්නේ ඉතා පුළුල් විදිහට කරුණු විහිදුණු මාතෘකාවක් බව නොකියාම බැහැ. කොහොම උනත් අපේ විෂය ක්ෂේත්‍රය ආවරණය වෙන විදිහට අපි පහත අනු මාතෘකා ඔස්සේ මේ පුළුල් මාතෘකාව සාරාංශ ගත කරමු.

- 1.7.1. තොරතුරු තාක්ෂණය හා අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර (ICT and other Technologies)
- 1.7.2. තොරතුරු තාක්ෂණයේ සමාජීය හා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ (Benefits created by ICT)
- 1.7.3. තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ බලපෑම් (Issues created by ICT)
 1. සමාජීය (Social)
 2. ආර්ථික (Economical)
 3. පාරිසරික (Environmental)
 4. සදාචාරාත්මක (Ethical)
 5. නෛතික (Legal)
 - Privacy and Piracy
 - Copyright
 - Plagiarism
 - Licensed software

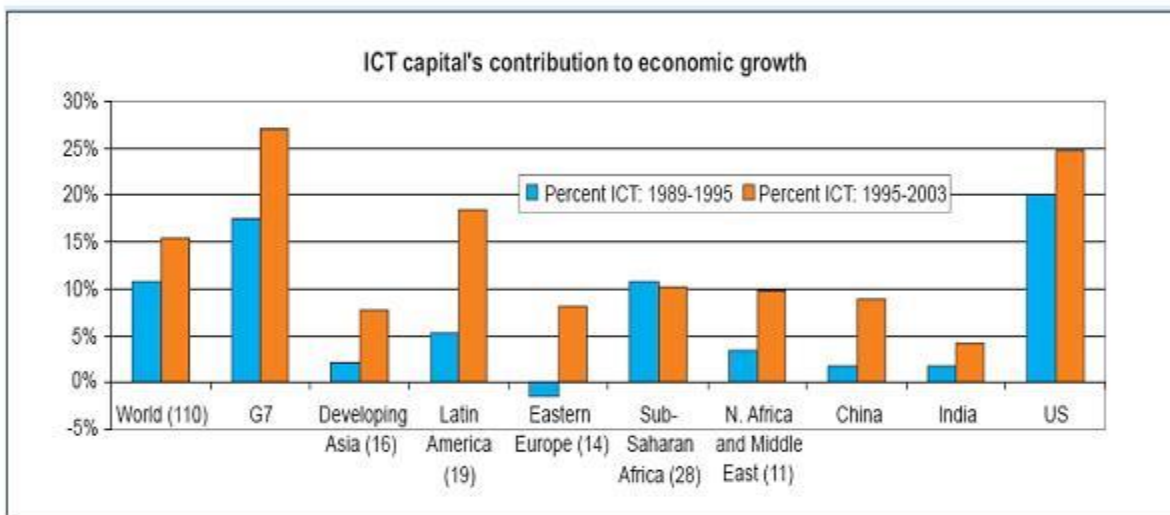
1.7.1.තොරතුරු තාක්ෂණය හා අනෙකුත් තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍ර (ICT and Other Technologies)

- නැතෝ තාක්ෂණය
- විදුලි තාක්ෂණය
- ජාන තාක්ෂණය
- න්‍යෂ්ටික විද්‍යාව

1.7.2.තොරතුරු තාක්ෂණයේ සමාජයීය හා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ (Benefits created by ICT- Social, Economical)

අද වන විට ලෝකය විශ්ව ගම්මානයක් බවට පත් වී තිබෙන්නේ තොරතුරු තාක්ෂණයේ ප්‍රගමනයත් සමගයි. ලෝකයේ සියලු දෙනා අතර සන්නිවේදනය වර්තමානයේ පහසු කටයුත්තක්. අන්තර්ජාලයේ දහස් ගණනක් වන වෙබ් අඩවි මගින් ලෝකයේ දස දෙස පුවත් ක්ෂණයකින් බෙදාහරිනු ලබනවා. දේශපාලන , අධ්‍යාපනික, විනෝදාස්වාද (Entertainment) වෙබ් අඩවි වටා රැස්වී සිටින පිරිස තොරතුරු තාක්ෂණයේ සමාජයීය ප්‍රතිලාභ අත්විඳිනවා. සමාජ ජාල වෙබ් අඩවි (Social Networks) මේ අතර ප්‍රමුඛ වශයෙන් ජනප්‍රියයි. මීට අමතරව කෘෂිකාර්මික, කර්මාන්ත, සෞඛ්‍ය සේවා, අධ්‍යාපන, ව්‍යාපාර වගේ ක්ෂේත්‍ර තොරතුරු තාක්ෂණය හරහා ලබා තිබෙන දියුණුව මගින් ලැබෙන්නේ සමාජීය ප්‍රතිලාභ.

කාලයත් සමඟ තොරතුරු තාක්ෂණය රටක ආර්ථිකයේ සංවර්ධනයට වැදගත් සාධකයක් බවට පත්වෙලා. 2012 වසරේ සුප්‍රකට “Write Pass” ජර්නලය මගින් ඉදිරිපත් කල වාර්තාවෙන් උපුටා ගත් පහත සටහන් ඊට කදිම උදාහරණයක්.

තොරතුරු තාක්ෂණයත් සමග ලෝකයේ ආර්ථිකයන් විද්‍යුත් ආර්ථිකයන් (e-Economy) බවට පත් වී තිබෙනවා. අන්තර්ජාතික ආර්ථික සම්පත්වය ,ලොව ඕනෑම ප්‍රදේශයක ඇති භාණ්ඩ හා සේවාවන් සඳහා වෙළඳපලක් ලබා ගත හැකි වීම හා පරිභෝජන අවස්ථා ලබාගත හැකි වීම,පහසුවෙන් හා කාල හේදයකින් තොරව භාණ්ඩ ලබා ගත හැකි වීම මෙන්ම විනිමය හුවමාරු ගැටළු අවම වීම යනාදී ආර්ථික ප්‍රතිලාභ මේ හරහා ලැබී තිබෙනවා.ඒ වගේම රටක තොරතුරු කළමනාකරන්නේ තොරතුරු තාක්ෂණ භාවිතය සැලකිය යුතු මට්ටමක දායකත්වයක් ලබා දෙනවා. ඒ වගේම වර්තමානයේ රටවල් තුල පරිපාලනය පහසු හා කාර්යක්ෂම කරමින් e-ආණ්ඩු (e-Government)සහ e-අධ්‍යාපන (e-Learning) වැඩසටහන් සඳහාත් සැලකිය යුතු අවධානයක් යොමු වී තිබෙනවා.

1.7.3.තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ බලපෑම්

සමාජීය බලපෑම් (Social)

ඉහත සඳහන් කළා වගේ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය හේතුවෙන් අද ලෝකය විශ්ව ගම්මානයක් බවට පත්වෙලා සන්නිවේදනය හරහා මානව සම්බන්ධකම් සමීප වෙලා.සමාජ ජාල මෙහිදී වඩාත් කැපී පෙනෙන තැනක සිටිනවා.Facebook, Google+ ,Twitter ,YouTube, LinkedIn යනාදී වෙබ් අඩවි අද ඉහලම ප්‍රතිචාර ලබමින් සිටිනවා. එසේම ජාත්‍යන්තර පුවත් ලොව කොතැනක සිටියත්,දැනගැනීමට ගත වන්නේ සුළු කාලයක් පමණයි.එක් අතකින්, භූගෝලීය දුරස්ථ බව නොසලකා ලොව පුරා සම්බන්ධකම් පැවත්වීමට හැකිවීම හිතකර බලපෑමක් වුවත් මෙහි අහිතකර බලපෑම් අද වනවිට තොරතුරු තාක්ෂණය අභියෝගයකට ලක් කර තිබෙනවා.

Facebook ලොව ජනප්‍රියම සමාජ ජාල වෙබ් අඩවියෙන් කෙරෙන නීතිවිරෝධී කටයුතු හා අපචාර මේ වනවිට විවාදාත්මක කරුණක් බවට පත්වී තිබෙනවා. පසුගිය දිනෙක දිව්‍යසා ගත් කැනඩාවේ අමන්දා ටොඩ්ගේ (Amanda Todd) බේදාන්තය ඊට එක් උදාහරණයක් පමණයි.(http://en.wikipedia.org/wiki/Suicide_of_Amanda_Todd). වාර්තා වලින් දක්වන අන්දමට Facebook හරහා සෑම මිනිත්තු 40කටම වරක් අපරාධයක් සිදු කෙරෙන අතර ඒවා අසත්‍ය තොරතුරු ලබාදීමේ සිට මිනීමැරුම් දක්වා පරාසයක විහිදෙනවා.

ආර්ථික බලපෑම් (Economical)

ආර්ථික ප්‍රතිලාභ පිළිබඳවත් ඉහත සඳහන් කළ මතක ඇති.අන්තර්ජාලය භාවිතයෙන් වෙළඳාම්කටයුතු කිරීම හේතුවෙන් ආර්ථික මෙන්ම පරිපාලන කටයුතු වල පහසුවක් ලැබී තිබෙනවා.ජාත්‍යන්තර වශයෙන් වෙළඳ භාණ්ඩයන්හි මිල ගණන් සංසන්දනය කර තමන් කැමති රටකින් භාණ්ඩ ගෙන්වා ගැනීමට හැකි වීමත් බොහෝ අවස්ථාවලදී ඉතා අඩු මිල ගණන් වලට භාණ්ඩ මිලට ගැනීමට හැකිවීමත් මෙහි ඇති වාසියක්. www.amazon.com වෙබ් අඩවිය ලොව ඇති විශාලම විද්‍යුත් පොත් , සහරා වෙළඳ සල බවට පත් වී ඇතත් ඒ සඳහා කිසිදු වෙළඳ සංකීර්ණයක් හෝ ගබඩාවක් නොතිබීමත් සඳහන් කළ යුතුයි.

එසේම අන්තර්ජාල හරහා කෙරෙන මුදල් ගනුදෙනු අද ඉතා විශ්වසනීය තත්වයේ පවතිනවා. E-business වෙබ් අඩවි රැසක් මේ වන විට සාර්ථක ලෙස අන්තර්ජාතික වශයෙන් කටයුතු කරමින් සිටිනවා. EBay, anything.lk ,ubid.com, Priceline.com, Hotbot.com, About.com®, altavista.com and Yahoo.com, Pricegrabber.com, Nextag.com.

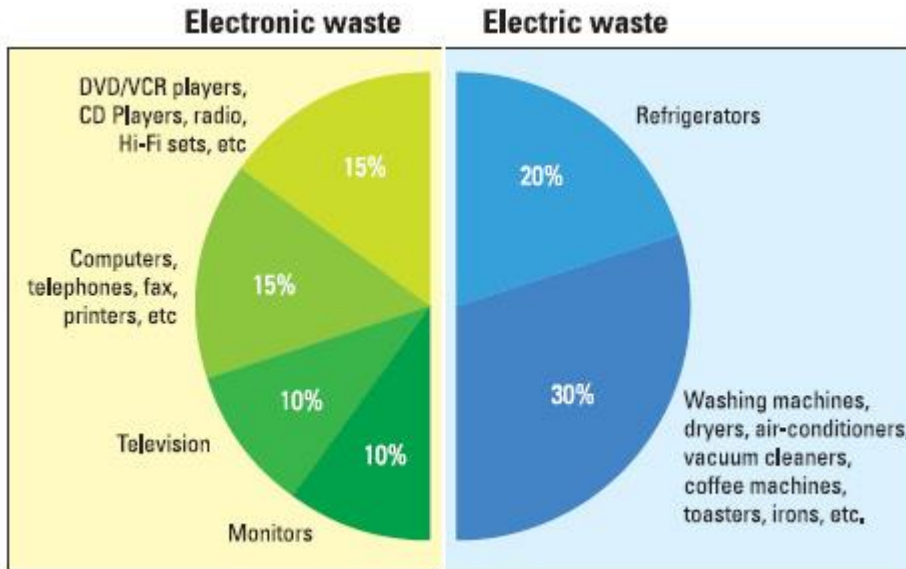
පාරිසරික බලපෑම් (Environmental)

තොරතුරු තාක්ෂණය හා සන්නිවේදනය සඳහා භාවිත කරනු ලබන උපාංග පරිසරයට මුදා හැරීමේදී සිදුවන පරිසර දූෂණය (E -waste) වර්තමානයේ කතාබහට ලක්වන කරුණක් බවට පත්ව තිබෙනවා.මූලික වශයෙන් භාවිතයෙන් ඉවතලන පරිගණක හා උපාංග (Display units (CRT, LCD, LED monitors), Processors (CPU chips), memory (RAM)) පරිසර ගැටළු නිර්මාණය කොට තිබෙනවා.වසරකට ඉවතලන පරිගණක උපාංග ටොන් බිලියන 50ක් ලෙස ගණන් බලා ඇති අතර ඇ.ඒ.ජ. එය මිලියන 30කින් දායක වෙනවා.

චීනයේ Guiyu ප්‍රදේශය මේ වන විට හඳුන්වන්නේ ලෝකයේ ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය නුවර (“e-waste capital of the world”) නමින්. කම්කරුවන් 150000ට අධික පිරිසක් එහි ඉවතලන අපද්‍රව්‍ය නැවත එකලස් කිරීමේ නියුතු වන අතර ඒ අවටින් ලැබෙන ඥාතීන්ගේ දත්ත බරපතල අවධානම් මට්ටමක පවතිනවා.දැනට භාවිත කරන උපාංග ද තවත් වසර කීපයකින් පරිසරයට මුදා හැරෙනවා.ප්‍රතිවක්‍රීකරණය සඳහා යන වියදම් ද අධික බැවින් තවමත් ඊට යොමු වන්නේ 30%ක ප්‍රමාණයක් පමණයි.

http://en.wikipedia.org/wiki/Electronic_waste#Amount_of_Electronic_waste_world-wide

WHAT IS E-WASTE?

සදාචාරාත්මක බලපෑම් (Ethical)

සදාචාරාත්මක වශයෙන් ගැටළු ඇති කරන්නටද තොරතුරු තාක්ෂණය හේතු වී තිබෙනවා. අන්තර්ජාලය හරහා කෙරෙන මඩ ප්‍රචාර , අසත්‍ය දැන්වීම් මෙන්ම වංචාකාරී කටයුතු පිළිබඳවද වාර්තා පලවෙමින් තිබෙන අතර බහුතරයක් ත්‍රස්තවාදී සංවිධාන මෙවැනි උපක්‍රම සඳහා යොමු වීමේ වැඩි ප්‍රවණතාවක් දක්වනවා. පසුගිය වකවානුව තුළ බලවත් කැළඹීමක් ඇති කළ [wikileaks](#) සිදුවීම ද මෙවැනි අවස්ථාවක්.

ඉන් බටහිර රටවල සත්‍ය ප්‍රතිරූපය හෙළි වුවත් සදාචාරාත්මක වශයෙන් ප්‍රශ්නාර්ථයක් මතු කෙරුණු බවයි වැඩි දෙනාගේ අදහස වුනේ. ශ්‍රී ලංකාවේ යුධමය වාතාවරණය පිළිබඳවද නැගෙන ජාත්‍යන්තර චෝදනා හා කරුණුද තොරතුරු තාක්ෂණයේ අහිතකර සදාචාරාත්මක බලපෑම් විදහා දක්වනවා.

නෛතික බලපෑම් (Legal)

තොරතුරු තාක්ෂණයේ නෛතික බලපෑම් අතරට එක්වන්නේ හැකිත් ප්‍රහාරයන් , අනවසර උපුටා ගැනීම් , නීතිවිරෝධී ලෙස මෘදුකාංග භාවිතය (Privacy and Piracy, Copyright, Plagiarism, Illegally Licensed software) යනාදියයි. මේවා සියල්ල සයිබර් අපරාධ යනුවෙන් හඳුන්වනවා. නීතිමය අයිතිවාසිකම් වලින් තොරව තොරතුරු ජාල වල ඇති රහස්‍ය තොරතුරු සොරාගැනීම හැකිත්ගේ යනුවෙන් හඳුන්වන්න අතර වර්තමානයේ ලොව ප්‍රබල ආයතන පවා මේ ප්‍රහාර වලට ලක් වී තිබීම බරපතල ගෙටළුවක් බවට පත්ව තිබෙනවා. FBI ආයතනය ,නාසා ආයතනය, සෝනි සමාගම, බ්‍රසීල රජය , PayPal

මූල්‍ය සමාගම ආදී වශයෙන් මේ ලැයිස්තුව තවත් දිගුවේ. Anonymous හා Luiz Sec කණ්ඩායම් මේ වන විට ලොව ප්‍රබල හැකින්ගේ කණ්ඩායම් ලෙස හඳුන්වනවා.

හැකින්ගේ ප්‍රභාර වලට අමතරව තොරතුරු වල අයිතිය සම්බන්ධව ද ගැටළු මතු වී තිබෙනවා.කතෘ අයිතිය සඳහන් නොකර තොරතුරු ලබාගැනීම (Copyright),තොරතුරු මුලිනුපුටා දැක්වීම (Plagiarism) යනාදිය ඒ අතරට ගැනෙනවා. එසේම Licensed software නීතිවිරෝධී ලෙස භාවිතය ද මෙහිදී අවධානයට ලක් වෙනවා.Licensed Software හෙවත් පිටපත් කිරීමෙන් ආරක්ෂා කරන ලද මෘදුකාංග නිසි අවසරයකින් තොරව භාවිත කළ නොහැකිය. ex – Microsoft / Adobe Photoshop මෙවැනි මෘදුකාංග ස්ථාපනයේදී අංකන ක්‍රමයක් හා එකඟ විය යුතු කොන්දේසි මාලාවන්ද දක්වා තිබෙනවා. එසේම මෘදුකාංග ,දෘඩාංග හා වෙනත් විද්‍යුත් ලිපි ලේඛන මුල් කතෘගේ සඳහනකින් තොරව උපුටා දැක්වීමද මේ යටතේ ගැනෙන නිව්‍රෝධී ක්‍රියා ලෙස සඳහන් කළ හැකිය. (Plagiarism). මෙවැනි කටයුතු ශ්‍රී ලංකාව තුල මෙන්ම අන්තර්ජාතික වශයෙන්ද තහනම් කොට තිබෙනවා.

The following two tabs change content below.

